

R. Richard Geddes, Benjamin L. Wagner, *Why do U.S. States Adopt Public-private Partnership Enabling Legislation?* (Dlaczego poszczególne stany USA wprowadzają legislacje umożliwiające realizację inwestycji w formule PPP?), „Journal of Urban Economics” 2013, vol. 78, November, s. 30–41.

Autorzy artykułu podejmują bardzo ciekawe zagadnienie, jakim są przyczyny, dla których lokalne władze wprowadzają ustawodawstwo umożliwiające realizację przedsięwzięć w formule partnerstwa publiczno-prywatnego (PPP) oraz sprzyjające jej. Obszarem odniesienia dla ich badań jest ustawodawstwo poszczególnych pięćdziesięciu stanów USA, analizowane w horyzoncie czasowym lat 1988–2012, w obszarze legislacji dotyczącym inwestycji PPP w publiczną infrastrukturę transportową, m.in. dróg lokalnych i międzystanowych, mostów oraz autostrad.

Autorzy, świadomi różnych znaczeń terminu PPP w poszczególnych krajach, wskazują, że w USA pojęcie to ewoluowało, by objąć szeroki zakres umownych relacji pomiędzy publicznym inicjatorem projektu a prywatnym partnerem. W tym ujęciu partner prywatny nie tylko prowadzi prace dotyczące budowy czy modernizacji danego obiektu, ale również jest główną stroną finansującą inwestycję, a jego rola nie kończy się wraz z zakończeniem procesu inwestycyjnego, bowiem spoczywa na nim również obowiązek zarządzania przez wiele lat powstałą infrastrukturą i pokrywania kosztów jej utrzymania, przy jednoczesnym uzyskiwaniu przychodów z tytułu opłat od jej użytkowników.

Wychodząc od długoterminowego charakteru przedsięwzięć PPP, autorzy wskazują również, że są one w zasadzie nieodwracalne dla partnera prywatnego, a dotyczą infrastruktury publicznej, tj. mają specjalne przeznaczenie. Tym samym tego typu inwestycje, według badaczy, powinny być realizowane w odpowiednim i stabilnym otoczeniu prawnym, zaś lokalne władze powinny uchylać prawa sprzyjające projektom PPP, a przynajmniej nieutrudniające ich realizacji.

Celem artykułu jest odpowiedź na pytanie, dlaczego poszczególne stany uchwalają prawo umożliwiające realizację inwestycji PPP i dlaczego niektóre z tych legislacji są relatywnie bardziej korzystne dla prywatnych inwestycji. Autorzy w odniesieniu do przedsięwzięć typu PPP rozpatrują kwestię zarówno popytu, jak i podaży, a także polityczne i instytucjonalne czynniki wpływające na legislację. Jako główne czynniki wpływające na uchwalanie prawa sprzyjającego inwestycjom PPP badacze zidentyfikowali: wzrost liczby rejestrowanych pojazdów, zwiększające się natężenie ruchu drogowego, zły stan techniczny wielu obecnych dróg i mostów (często eksploatowanych dłużej, niż to było przewidywane), wzrastający poziom dochodu *per capita* oraz udział republikanów w stanowych izbach reprezentantów. Jednocześnie wskazali, że takie zmienne dotyczące publicznego finansowania, jak np. federalne wsparcie dla budowy autostrad, mają znikomy wpływ na tworzenie lub nie legislacji wpływających na realizację inwestycji PPP bądź sprzyjających im.

Na podstawie przeprowadzonych badań autorzy ustalili również, że w trzynastu dwóch z pięćdziesięciu stanów USA do 2012 r. uchwalono ustawodawstwo odnoszące się do realizacji przedsięwzięć PPP. Przy czym, zgodnie z dostrzeżonymi trzynastoma kluczowymi przepisami prawa dotyczącego PPP i zbiorczym wskaźnikiem preferencji (dla realizacji PPP), w żadnym z tych stanów nie zostało uchwalone

prawodawstwo, które zniechęcałoby prywatnych inwestorów do realizacji projektów w zakresie infrastruktury publicznej. Jednocześnie badacze zauważyli, że wzrastający średni poziom indeksu preferencji (dla przedsięwzięć PPP) w poszczególnych stanach oznacza, iż uchwalają one nowe prawa lub modyfikują dotychczasowe, wprowadzając rozwiązania legislacyjne sprzyjające prywatnym inwestycjom w infrastrukturę publiczną.

Istotnym wnioskiem z badań jest również to, że pogarszająca się sytuacja finansów publicznych poszczególnych stanów USA nie wpływa w żadnym stopniu na wprowadzanie legislacji umożliwiających realizację inwestycji w formule PPP. Natomiast najważniejszymi czynnikami powodującymi uchwalanie odpowiednich rozwiązań prawnych w zakresie PPP są: strona popytowa (zapotrzebowanie na nową lub zmodernizowaną infrastrukturę drogową) oraz perspektywa polityczna.